

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-371-2-6>

**ПРИНЦИПИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ПРОЦЕДУРИ
ЯК ГАРАНТ ЕФЕКТИВНОСТІ МЕХАНІЗМУ
ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ**

**THE PRINCIPLES OF ADMINISTRATIVE PROCEDURE
AS A GUARANTOR OF THE EFFECTIVENESS
OF THE MECHANISM OF PUBLIC ADMINISTRATION
IN UKRAINE**

Olashyn V. V.

*Postgraduate Student at the Department
of Political Science and Public
Administration, specialty Public
Management and Administration
Uzhhorod National University
Uzhhorod, Ukraine*

Олашин В. В.

*аспірант кафедри політології
і державного управління,
спеціальність «Публічне управління
та адміністрування»
ДВНЗ «Ужгородський
національний університет»
м. Ужгород, Україна*

У грудні 2023 року в Україні почне діяти Закон України «Про адміністративну процедуру», який був остаточно прийнятий в березні цього року.

Цей Закон регулює відносини органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових та інших осіб, уповноважених законом на виконання функцій публічної адміністрації, з фізичними та юридичними особами щодо розгляду та вирішення адміністративних справ у дусі демократичної і правової держави, встановленої Конституцією України, та з метою забезпечення законності та правопорядку та обов'язку держави забезпечувати і охороняти права, свободи чи законні інтереси людини і громадянин [1].

Весь процес адміністративної процедури повинен відповідати принципам останньої. Вказаним Законом визначено наступні принципи адміністративної процедури: 1) верховенство права, у тому числі законності та юридичної визначеності; 2) рівність перед законом; 3) обґрунтованість; 4) безсторонність (неупередженість) адміністративного органу; 5) добросовісність і розсудливість; 6) пропорційність; 7) відкритість; 8) своєчасність і розумний строк; 9) ефективність; 10) презумпція правомірності дій та вимог особи; 11) офіційність; 12) гарантування права особи на участь в адміністративному провадженні; 13) гарантування ефективних засобів правового захисту [1].

За недотримання кожного із вказаних принципів суб'єктами публічного управління передбачені правові наслідки.

Кожен із зазначених принципів має свою мету. Роз'яснення принципів міститься в зазначеному Законі. Варто більш детально зупинитися на кожному з них:

- принцип верховенство права, у тому числі законності та юридичної визначеності передбачає, що рішення та дії адміністративних органів повинні відповідати законам і бути чітко визначеними юридичними нормами. Під час адміністративного провадження, права і свободи людини визнаються найвищими цінностями;

- принцип рівності перед законом, визначає, що усі громадяни повинні мати однакові права перед законом, без дискримінації за будь-якими ознаками;

- принцип обґрунтованості значить, що рішення та дії адміністративних органів повинні бути обґрунтованими, заснованими на фактах, правових актах і обставинах справи;

- принцип безсторонності (неупередженість) адміністративного органу полягає в тому, що адміністративний орган повинен діяти об'єктивно та без упередженості, не враховуючи особисті погляди чи інтереси;

- принцип добросовісності і розсудливості це коли, адміністративний орган повинен діяти чесно, добросовісно та розсудливо, враховуючи найкращі інтереси справедливості та прав громадян;

- принцип пропорційності встановлює, що заходи та покарання, застосовані адміністративним органом, повинні бути пропорційними порушенню, яке їх викликало;

- принцип відкритості, робить адміністративні провадження відкритими для громадськості, забезпечуючи доступ до інформації та участь громадян;

- принцип своєчасності і розумного строку встановлює, що розгляд адміністративних справ повинен бути проведений в розумний строк і забезпечувати своєчасність реагування на справи;

- принцип ефективності організовує адміністративні провадження так, щоб вони були ефективними та продуктивними, забезпечуючи високий рівень якості прийнятих рішень;

- принцип презумпції правомірності дій та вимог особи означає, що дії та вимоги особи вважаються правомірними, доки інше не буде доведено, під час розгляду адміністративної справи;

- принцип офіційності говорить про те, що адміністративні органи під час розгляду адміністративної справи мають право самі

збирати докази та встановлювати обставини для правильного вирішення справи;

– принцип гарантування права особи на участь в адміністративному провадженні означає, що особа має право бути повідомленою про всі аспекти провадження, вносити свої докази та мати можливість захищати свої інтереси;

– принцип гарантування ефективних засобів правового захисту гарантує що, особи повинні мати доступ до ефективних засобів правового захисту для оскарження адміністративних рішень [1].

На підставі наведеного можна прийти до висновку, що принципи адміністративної процедури можна розділити на дві групи: загальні принципи адміністративної процедури, визначення яких міститься не тільки в Законі України «Про адміністративну процедуру», але й Конституції України та Кодексі адміністративного судочинства України дотримання яких притаманне не тільки суб'єктам публічного управління та адміністрування але й судовій та законодавчій гілкам влади [2; 3]. Тоді як спеціальні принципи адміністративної процедури притаманні виключно суб'єктам публічного управління та адміністрування.

Також, хочу підкреслити, що принципи адміністративної процедури не є якимось абстрактним поняття, а є визначеним поняттям у сфері механізму публічного управління. Крім того, наявність передбачених санкцій та правових наслідків за недотримання вказаних принципів адміністративної процедури свідчить не як про мету до якої треба прагнути, як про вимоги яких потрібно дотримуватися і яким потрібно відповідати.

Природа створення зазначених принципів адміністративної процедури походить з європейських цінностей, демократичних інституцій на які взяла курс Україна. Вважаю, що дотримання Україною принципів адміністративної процедури є частиною європеїзації українських державних інституцій та суспільства в цілому, а також вимогою для вступу України до Європейського Союзу.

Література:

1. Про адміністративну процедуру: Закону України від 17 лютого 2022 р. № 2073-IX / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text> (дата звернення: 26.10.2023).
2. Конституція України від 28.06.1996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>. (дата звернення: 26.10.2023).
3. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-IV (в редакції станом на 06 листопада 2022 р.) URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>. (дата звернення: 26.10.2023).

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-371-2-7>

**REGULATORY AND ORGANIZATIONAL SUPPORT
OF INTERCULTURAL DIALOGUE BETWEEN UKRAINE
AND THE EU IN THE CONTEXT OF IMPLEMENTATION
OF THE ASSOCIATION AGREEMENT**

**НОРМАТИВНЕ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
МІЖКУЛЬТУРНОГО ДІАЛОГУ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС
У КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ**

Opanashchuk P. V.

*Candidate of Historical Sciences (PhD),
Associate Professor, Associate
Professor of the Law and Public
Administration Department
Zhytomyr Ivan Franko State University
Zhytomyr, Ukraine*

Опанашук П. В.

*кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри права
та публічного управління
Житомирський державний
університет імені Івана Франка
м. Житомир, Україна*

Рух України в напрямі європейської інтеграції включає широке коло питань, які зачіпають різні сфери суспільного розвитку. Невід'ємною частиною цього процесу є забезпечення міжкультурного діалогу між Україною та ЄС.

Міжкультурний діалог є особливим видом безпосередніх відносин і зв'язків, що встановлюються між двома або декількома культурами, а також тих впливів, взаємних змін, які проявляються в ході цих відносин [8]. Наявність міжкультурного діалогу сприяє взаємному збагаченню всіх суб'єктів такої комунікації, створює основу для зближення на основі єдності культурних цінностей, розширює горизонти світобачення.

Різноманітні аспекти міжкультурної комунікації у своїх працях ґрунтовно досліджували А. Моль, В. Біблер, Е. Левінас, П. Рікьор, Г. Гадамер, С. Хеллер та ін. У вітчизняній історіографії питання міжкультурної комунікації, зокрема й у контексті європейської інтеграції, досліджують Т. Сулятицька, Т. Соломенна, А. Козак, Н. Бідюк, Л. Мацько, Ф. Бацевич та інші вчені. Сучасні процеси європейської інтеграції України посилюють актуальність даного питання й зумовлюють потребу його подальшої наукової розробки.